

Dětský klíč Šumperk pomáhá rodinám dětí s autismem

Odlehčovací služba je velkou pomocí

Dětský klíč Šumperk, o.p.s. poskytuje odlehčovací služby od 1. 1. 2007. Po celou dobu působení je jedním z hlavních cílů naší činnosti podpora rodičů dětí s autismem. Pomocí odlehčovací služby získávají rodiče cenný čas na odpočinek a regeneraci sil, mnohdy pro ně znamená „návrat do života“. Častý je případ, kdy jsou rodiče na výchovu dítěte s autismem zcela sami, a to z různých důvodů. Nejčastější příčinou je skutečnost, že jsou jejich děti v mnoha ohledech jiné než ostatní – péče o ně je náročnější na pozornost, některé z nich mají problémy se spánkem či se u nich vyskytuje problémové chování. Příbuzní a známí se bojí a nechtějí je hlídat déle než pár hodin nebo vůbec. Rodiče tak nemají čas na sebe, své vlastní zájmy a koníčky ani na zdravé sourozence svých dětí. Mnozí uvádí, že bez využití odlehčovací služby by neměli jediný volný den v roce nebo že se mnoho let pořádně nevyspali. Setkáváme se s případy, kdy desetileté i starší děti v odlehčovacím bytě nebo na odlehčovacích pobytech tráví poprvé noc bez maminky.

V současné době lze v rámci odlehčovacích služeb Dětského klíče využít pobyt v odlehčovacím bytě, letní prázdninový pobyt, víkendové odlehčovací pobyty, individuální výlety či možnost trávit čas v klubovně. Vzhledem k tomu, že autismus je porucha sociálních vztahů, při naší práci klademe důraz na individuální a lidský přístup. Nelze pracovat bez trpělivosti, vstřícnosti, empatie, úzké spolupráce s rodinou a znalosti specifík komunikace konkrétního dítěte.

Děti s autismem často nerozumí tomu, co si myslíme, co cítíme, jaké máme úmysly či přání. Neumí číst z výrazů obličeje, gest, postojů. Nerozumí účelu komunikace. Skutečnost, že slova, obrázky nebo předměty mohou sloužit ke komunikaci, se musí speciálně učit. Při podpoře komunikace využíváme piktogramy, denní a týdenní režimy, komunikační knihy a další pomůcky, které pomáhají dětem získat v životě jistotu. Pokud jde člověk s autismem po ulici, na první pohled si ho nemusíte všimnout, dokonce někteří z nich, zejména děti, bývají až abnormálně krásní. Mohou však na sebe upozornit nevhodným a nepřiměřeným smíchem, neobvyklou, neustále se opakující hrou, opakováním slyšeného slova. Někdy „rádí“ poutají pozornost okolí - hlasitými výkřiky, náhlými doteky kolemjdoucích, nevhodnými poznámkami a neslušnými komentáři. Skupinka těchto dětí tak budí na veřejnosti nebo v prostředcích MHD nezaslouženou pozornost.

Odlehčovací byt

Poskytování této formy odlehčovací služby bylo zahájeno v roce 2010, kdy jsme vybavili prostor prvního odlehčovacího bytu a mohly jej začít využívat rodiny dětí s autismem ze Šumperka, Zábřežska a Hanušovicka. Na základě naléhavé potřeby rodin jsme letos v březnu uvedli do provozu druhý odlehčovací byt. Oba byty jsou umístěny v Šumperku a nabízejí příjemné podnětné prostředí. Služba probíhá každý den, je určena vždy pro jedno dítě. Po celou dobu trvání služby je s dítětem osobní asistent, který zajišťuje program „na míru“ a pracuje s dítětem na základě individuálního plánu. Dochází tak ke snížení rizika problémového chování. Za stálé podpory asistenta se děti učí připravovat si svačiny, oblékat

se či pečovat o vzhled a upravenost. Chodí na procházky, na nákupy, navštěvují knihovnu, kino, restaurace a další zajímavá místa, kam by se bez pomoci asistenta nedostaly. Dětem i mladým dospělým s autismem služba přináší cenné zkušenosti z odloučení od rodiny přes noc a poznání, že i čas mimo rodinu může být příjemný. Současně je připravuje na budoucí život v dospělosti. Převážná většina osob s poruchou autistického spektra nemůže žít ani v dospělosti samostatně a potřebuje pomoc druhé osoby po celý život. Tyto pobyty jsou velkou pomocí také pro rodiče, neboť v době, kdy dítě tráví čas v bytě, mohou vykonávat povolání nebo si odpočinout. Tím služba výrazně prodlužuje dobu, po kterou dítě s autismem může setrvat v rodině. V období roku 2011 byl odlehčovací byt využit po 212 dní a nocí.

Klubovna

Klubovna Dětského klíče je vybavena speciálními pomůckami na rozvoj motoriky, houpačkou i neobvyklými hračkami pro celkový rozvoj osobnosti. Děti zde pod dohledem asistentů mohou trávit čas v průběhu týdne v odpoledních hodinách. Pokud rodiče potřebují, například v období prázdnin, je možné využít službu i dopoledne. Snažíme se vyhovět individuálním potřebám rodin a přizpůsobit čas i průběh služby.

Letní prázdninový pobyt

O pobyty v období letních prázdnin je vždy velký zájem. V roce 2011 proběhly dva po sobě následující turnusy, každý v délce 5 dní v pronajatém domku ve Štědrákově Lhotě, kde jsme měli k dispozici zahradu, trampolínu a bazén. Pobytu se zúčastnilo celkem 12 dětí ve věku od 5 do 18 let, pečovalo o ně 12 osobních asistentů. S dětmi s autismem se na těchto pobytech odborně pracuje. Asistenti se zaměřují především na rozvoj sebeobsluhy, sociálních dovedností a komunikace. Děti chodí denně na procházky, jezdí na výlety každoročně například navštěvují děti ZOO v Olomouci a aquapark v Hranicích na Moravě. Tyto pobyty jsou opět velkou pomocí pro rodiče, kteří mají často jediných volných pět dní v roce, kdy mohou odjet sami na dovolenou nebo si odpočinout.

Víkendové odlehčovací pobyty

V loňském roce děti s autismem prožily předvánoční víkend v krásném prostředí lázní Velké Losiny. S osobními asistenty navštívily v rámci pobytu také termální bazén v lázních Velké Losiny. Vždy se snažíme, aby byl pobyt na našich víkendech vítaným odpočinkem pro rodiče, ale také příjemnou zkušeností pro děti. Program přizpůsobujeme složení dětí – jejich věku, zálibám, ale také omezení vyplývajícím z jejich handicapu.

Individuální výlety

V loňském roce proběhlo 11 individuálních výletů, kdy jede vždy jedno dítě s jedním asistentem. Je možné navštívit odlehlejší místa podle přání dětí nebo rodičů. Navštívili jsme například Uherské Hradiště, předvánoční Olomouc, Přerov, Vyškov.

Závěrem bych Vás ráda seznámila s krátkými názory rodičů

„Nesmírně si vážím Vaší téměř každodenní pomoci, která mi nejen umožňuje chodit normálně do práce, ale též si i odpočinout. A Vaše práce mému synovi otevírá nové prostory, přivádí ho k novým zážitkům, zkušenostem a do míst, kam by asi jinak díky svému handicapu těžko zavítal,“ píše maminka šestnáctiletého Pepíka

„Využíváme pobyt v klubovně, a když jsem služebně mimo město i odlehčovací byt. A to vše s klidným vědomím, že se syn těší a že se mu to líbí a že to není žádné nutné zlo. Bez

Dětského klíče bychom se vůbec nepřiblížili „normálnímu“ životu a nezvládli bychom ani prázdniny. Moc děkuji za vše, co pro naše děti děláte,“ uvádí maminka devítiletého Lukáše.
